

Matjaž Zupančič

NEMIR

Pravim torej: Dajte se voditi duhu in nikar ne strezite poželenju mesa. Zakaj meso si želi, kar je zoper duha, duh pa, kar je zoper meso.

Pismo Galačanom

ALEKSANDER LEMSKI, skladatelj in violinist
NATAŠA LEMSKI, arhitektka, njegova žena
BENJAMIN VATOVEC, operni pevec v pokoju
MIJA VATOVEC, administratorka, njegova žena
ANDRO,
PAJAC,
BRAZILEC, potepuhi in priložnostni delavci

I. SLIKA

Velika soba v pritličju stare meščanske hiše. Na desni so vhodna vrata. Na zadnji steni je veliko okno, ki gleda na zaraščen, rahlo zapuščen vrt. Več starinskih kosov pohištva. Nataša sedi na zofi, Aleksander stoji pri oknu in gleda ven. Pozno popoldne, ko svetloba ugaša.

ALEKSANDER: Spet so tukaj.

NATAŠA: Trije?

ALEKSANDER: Trije. Tako kot prej.

NATAŠA: Jih poznaš?

ALEKSANDER: Slabo se vidi... Ne, mislim da ne.

NATAŠA: Kaj počnejo?

ALEKSANDER: Pri ograji stojijo. Nekaj se pogovarjajo. *(Tišina.)*

NATAŠA: Ne razumem, kaj hočejo... Koliko je ura?

ALEKSANDER: Kmalu bo večer. Psst.

NATAŠA: Kaj je?

ALEKSANDER: Spet komarji. Dva sta. *(Posluša.)*

NATAŠA: *(Stopi k oknu.)* Nikogar ne vidim.

ALEKSANDER: Niso daleč. Vem, da niso daleč.

NATAŠA: Mogoče so odšli...

ALEKSANDER: Ne verjamem. Nekaj pripravljajo.

NATAŠA: Soparno je.

ALEKSANDER: Ja. Težko se diha.

NATAŠA: Pod tuš grem. *(Sedi na zofi.)*

ALEKSANDER: Lahko bi šla skupaj. Lahko bi se skupaj tuširala. *(Se ne premakne.)*

NATAŠA: Ne prenesem! Ne prenesem tega, razumeš?

ALEKSANDER: Česa ne preneseš, draga?

NATAŠA: Nekdo opreza okoli hiše. To postaja neznosno. Nekaj je treba narediti.

ALEKSANDER: Kaj predlagaš, draga?

NATAŠA: Ne vem. Pojdi ven in vprašaj, kaj hočejo... Boli me glava. Že nekaj dni. *(Trkanje na vhodna vrata.)*

ALEKSANDER: Slišiš? Vedel sem. Prišli so. Ves čas sem vedel, da bodo prišli. *(Odpre sobna vrata.)* Vstopite! Odprto je! *(Zapre vrata nazaj.)*

NATAŠA: Zakaj to počneš? Zakaj jih vabiš noter?

ALEKSANDER: In zakaj ne?

NATAŠA: Sploh ne veš, kdo so ti ljudje.

(V veži se zasliši hrup ljudi, ki so stopili v hišo.)

ALEKSANDER: *(Gleda Natašo.)* Kar naravnost! Tukaj smo. V sobi. *(Nataši.)* Ne bodi nestrpna. Zdaj bova zvedela.

NATAŠA: Pod tuš grem.

ALEKSANDER: Ne. Počakaj tukaj.

(Vrata se počasi odprejo. Drug za drugim vstopijo Andro, Pajac in Brazilec. Obstanejo pri vratih.)

ALEKSANDER: Poglej, draga. Res so trije. Ali pa je mogoče še kdo zunaj?

ANDRO: Trije smo.

ALEKSANDER: Dobro. In kaj hočete?

ANDRO: Ponujamo usluge, gospod.

ALEKSANDER: A tako. Usluge. Imate v mislih kakšne posebne usluge?

ANDRO: Barvamo okna...

PAJAC: Popravljamo strehe...

BRAZILEC: Če je treba... lahko naredimo tudi kaj drugega, a ne, Andro?

ANDRO: Tako je, stari. Karkoli.

PAJAC: Za dober cekin tudi zidamo.

ALEKSANDER: Aha. Vse to delate. *(Tišina.)* Že dve uri se potikate okoli hiše. Zakaj?

ANDRO: A slišiš, Pajac. Dve uri.

PAJAC: Kako čas teče, Andro. Hitro teče.

ALEKSANDER: Zakaj pa mislite, da bi tukaj dobili delo?

PAJAC: Velika hiša. Stara hiša.

ALEKSANDER: Stopite noter.

(Vsi trije stopijo noter. Brazilec zapre vrata za seboj.)

ALEKSANDER: Pa ne v čevljih. Sezujte se, prosim.

(Se pričnejo sezuvati.)

ALEKSANDER: Ne tukaj. Pred vrati se sezujte. Da ne bo smrdelo.

ANDRO: Seveda. Pred vrati. Gremo ven. *(Odidejo.)*

NATAŠA: Ne razumem, kaj hočeš. Nikogar ne potrebujeva. Kaj boš z njimi?

ALEKSANDER: Ne vem še.

NATAŠA: V tej hiši je treba popraviti vse... ali pa nič. Ne potrebujeva jih.

ALEKSANDER: Mogoče pa... Lahko bi jih preizkusila.

NATAŠA: Nočem, da so tukaj.

(*Andro, Pajac in Brazilec se vrnejo.*)

ALEKSANDER: Tako je prav. Saj boste kar v nogavicah, a ne. Saj je vroče.
(*Tišina.*) Sedite ... Zdaj pa imena. Saj imate imena, ne?

ANDRO: Imamo.

ALEKSANDER: No vidite. Recimo – ti. Ali pa želite, da vam rečem – vi? To želite, a ne? Vi daste nekaj nase. No, vi – kako vam je ime?

ANDRO: Andro. Tale je Pajac. Njega kličemo Brazilec.

ALEKSANDER: Pajac? Brazilec? So to imena?

ANDRO: So, gospod.

ALEKSANDER: Čudna imena ... No, meni je vseeno. Kdo je glavni?

PAJAC: Andro je glavni.

ALEKSANDER: Se mi je zdelo ... prekleti komarji. Kako sovražim te insekte ...

Ampak nočem špricati, veste. Ne prenesem tistega vonja. (*Vzame metlico.*)

Tako imam sicer manj šans ... ampak je bolj čisto. (*Gleda na tla.*) Kaj pa je to?

NATAŠA: Jaz grem ... malo na vrt.

ALEKSANDER: Poglej. Črepinja. Na tleh je črepinja. (*Poklekne, gleda pod zofo.*)
Seveda.

NATAŠA: Kaj je?

ALEKSANDER: Seveda. Nekdo je razbil kozarec in pometel črepinje pod zofo ...

Au. Urezal sem se ... Obiski. Ti nevezgojeni, ubogi, preplašeni obiski.

Dolgčas ...

NATAŠA: (*Pride z metlo in smetišno.*) Umakni se, prosim.

ALEKSANDER: Ja, ja. (*Tišči prst v usta.*) Saj ni globoko, veste. Bolj praska. Zdi se mi, da je bolj praska. Poglejte.

PAJAC: Samo praska.

ANDRO: (*Nataši.*) Dajte meni. Bom jaz. Saj lahko? (*Vzame pribor Nataši iz rok.*
Poklekne in pomete črepinje. Tišina.)

NATAŠA: Hvala. Zdaj lahko greste.

ANDRO: Premislite, gospa. Stara hiša. Velika hiša.

NATAŠA: Nimam kaj premišljati. Ne potrebujeva vas.

ANDRO: Prav. Kakor hočete.

ALEKSANDER: Počasi. Počasi. Nismo še končali. Kaj pa klet, draga? A na klet si pa čisto pozabila.

NATAŠA: Kaj je z njo?

ALEKSANDER: Moja žena se ne briga preveč za hišo ... Ampak hiša potrebuje nego, skrb. Tako kot človek, sploh če je stara toliko kot ta ... Spodaj, prav pod to sobo, je velika klet, ki je v obupnem stanju. V obupnem, če me razumete. Omet odpada, od vlage se dela plesen, vrata trohniijo, betonska plošča je čisto razpokala. Me razumete? Veliko dela je tu spodaj. Dela za nekaj dni.

ANDRO: Hočete, da vam popravimo klet?

ALEKSANDER: To sem vam mislil predlagati.

ANDRO: Kaj pravita?

PAJAC: Gremo pod zemljo, Andro ...

BRAZILEC: Gremo.

PAJAC: ... za dober cekin.

ALEKSANDER: Aha. Sedaj smo tam. Denar.

NATAŠA: Aleksander, počakaj. Nočem, da ...

ALEKSANDER: Pusti me. Vem, kaj delam. Denar, torej. Vedeti morate, da nikoli ne plačujem vnaprej.

ANDRO: V redu.

PAJAC: Naj plača pol naprej. Polovica sedaj, polovica na koncu. To je fer, Andro.

ANDRO: Rekel sem, v redu.

ALEKSANDER: Pa ne samo to. (*Tišina.*) Plačam samo, če sem zadovoljen z opravljenim delom.

PAJAC: Sranje, Andro. Če bo hotel, bomo delali zastonj.

ALEKSANDER: To je vaše tveganje.

ANDRO: Braziliec?

BRAZILEC: (*Vzame iz žepa šop kart in jih razstavi po mizi.*)

ANDRO: Kaj pravijo karte, Braziliec?

BRAZILEC: Vzemi posel, Andro. Splačalo se bo.

ANDRO: Braziliec je star. Braziliec je pameten... V redu, gospod. Sprejmemo.

ALEKSANDER: Pod mojimi pogoji?

ANDRO: Ja.

ALEKSANDER: Prav. Jutri lahko začnete. Če boste karkoli potrebovali, me poiščite.

ANDRO: Bomo, gospod. Gremo.

ALEKSANDER: Počakajte. Še nekaj je.

ANDRO: Ja?

ALEKSANDER: Z ženo ne preneseva hrupa. Pravzaprav... pravzaprav nočeva vedeti, da ste v hiši.

ANDRO: To bo težko.

ALEKSANDER: (*Vzame iz predalnika škatlo z violino.*) Veste, kaj je to?

ANDRO: Veš kaj je to, Pajac?

PAJAC: To je instrument, Andro.

ANDRO: Jaz isto mislim, Pajac.

ALEKSANDER: No, vidite. Jaz igram na ta instrument. In potrebujem mir, kadar igram na ta instrument. Ne morem igrati, če je okrog mene hrup. Če je okrog mene nemir. Karkoli delate, delajte tako, da ne bo hrupa. Ste razumeli?

ANDRO: Bolj počasi bo šlo, gospod. Veliko bolj počasi.

ALEKSANDER: To je vaša stvar.

ANDRO: Seveda. To je naša stvar. Gremo.

ALEKSANDER: Ti, s kartami! Kako te že kličejo?

BRAZILEC: Braziliec, gospod.

ALEKSANDER: Zakaj te pa tako kličejo?

PAJAC: Brazilcu so nekoč poškodovali glavo. Ko je bil še mlad, a ne.

BRAZILEC: Ko sem bil še mlad.

PAJAC: Pet dni je ležal v temi. Ko se je zbudil, je mislil, da je v Braziliji. Še zdaj se mu včasih tako zazdi, a ne, stari.

BRAZILEC: Samo včasih. Ampak samo včasih, Pajac.

ALEKSANDER: A tako. Kaj pa vidiš v teh kartah? Pa menda ja ne... prihodnost?

BRAZILEC: Hec. Sam hec. Nič drugega kot špas, vam rečem.

PAJAC: To je magija, gospod.

ALEKSANDER: A tako... magija.

ANDRO: Gremo, Braziliec. Torej jutri, gospod. Jutri začnemo. Gremo.

ALEKSANDER: Ne pozabite si nataktni čevljev.

(*Andro, Pajac in Braziliec odidejo.*)

NATAŠA: Zakaj si to naredil?

ALEKSANDER: Ta občutek... ta občutek mi je znan.

NATAŠA: Sprašujem te, zakaj si to naredil.

ALEKSANDER: Ne, ne. Ta občutek... Takoj, ko so stopili noter. Takoj, ko sem jih

zagledal od blizu... Poznam ta občutek, samo ne morem se spomniti, od kdaj...

NATAŠA: Saj sploh ne veš, kdo so ti ljudje. Kaj so. Mir potrebujem, razumeš? Delati moram. Zakaj si to naredil?

ALEKSANDER: Tudi jaz potrebujem mir, draga. Oba ga potrebujeva. Samo ta občutek... je tako močan. Tako strahovito močan.

II. SLIKA

Večer. Na mizi ostanki hladne večerje. V sobi so Aleksander, Nataša, Benjamin in Mija. Nataša ima zavezane oči; s sprednjim delom telesa je nagnjena čez zofo. Ostali stojijo za njo. So sredi igre; Benjamin je pravkar udaril in se umaknil v ozadje.

NATAŠA: Aleksander! *(Smeh.)*

ALEKSANDER: Narobe.

BENJAMIN: *(Udari še enkrat.)*

NATAŠA: Aleksander! Čisto gotovo. *(Smeh.)*

MIJA: Spet narobe. Prihaja kazen!

NATAŠA: Ne verjamem. Goljufate! *(Se dvigne in si skuša odvezati oči.)*

ALEKSANDER: Počakaj. Kršiš pravila. Ne smeš se premakniti, dokler ne ugameš, kdo te je udaril. *(Jo namesti nazaj.)* Tako. Kdo bo naslednji? *(Jo udari.)*

NATAŠA: Nehajte! To boli!

ALEKSANDER: Kdo je bil?

NATAŠA: Ti.

ALEKSANDER: Si prepričana?

MIJA: Uganila je. *(Ji odvezuje oči.)* Vi ste na vrsti.

ALEKSANDER: Kako me je strah!

NATAŠA: Dosti je.

ALEKSANDER: Zakaj, draga? Postaja zanimivo.

NATAŠA: Dosti imam. Bedasta igra!

ALEKSANDER: *(Miji.)* Žal mi je, toda z vašim maščevanjem ne bo nič. Mogoče bi še en kruhek, gospod Benjamin?

BENJAMIN: To pa vsekakor. Enega z biftekom.

MIJA: *(Aleksandru.)* Vedno se nekako izmuznete.

BENJAMIN: Danes se tako dobro počutim. Zares dobro... Kje je moj kozarec? Aha, tukaj.

MIJA: Dosti imaš.

BENJAMIN: Jo slišite? Vedno isto. Kako, da se ne naveliča? *(Toči v kozarec.)* Kakšna zabavna igra. Že dolgo se nisem tako zabaval. *(Nataši.)* Niste mogli ugotoviti, kdo vas tepe po zadnjici. Mislili ste, da je on, v resnici sem bil pa jaz!

NATAŠA: Bedasta igra.

BENJAMIN: Natančno tako, povsem se strinjam z vami... Ampak kaj potem? Prav to, da je malce – kot pravite – bedasta, prav to je tisto, kar je lepo, razumete? *(Pije.)* Poznamo se natančno... čakajte, koliko časa se poznamo?

ALEKSANDER: Tri tedne.

BENJAMIN: Ne... Jaz vas poznam že zelo dolgo... samo vi tega niste vedeli. Na vseh vaših koncertih sem bil, nobenega nisem zamudil... In na vse bi šel še enkrat, če bi mogel.

ALEKSANDER: Pretiravate.

BENJAMIN: Ne, čisto zares! Vprašajte mojo ženo.

MIJA: Res je.

BENJAMIN: Tudi sam sem se nekoč ukvarjal z glasbo, kot veste. Seveda manj uspešno ... dokler me ni izdal glas.

ALEKSANDER: Spet pretiravate. Bili ste znan pevec.

BENJAMIN: Ne, ne. Nekaj drugega sem hotel reči ... Poznamo se šele tri tedne in že ni več nobenih ovir, da se ne bi obnašali bedasto. Ne, nisem se dobro izrazil. (*Nataši.*) Hočem reči, pri vašem možu občudujem prav to, kako doseže ... kako doseže, da mi je vseeno, če se obnašam bedasto. Še več. Uživam v tem, da se obnašam bedasto ...

MIJA: Dosti si pil, Beno.

BENJAMIN: In kaj potem? Svet tako ali tako propada, dragi prijatelji. Z neizprosno naglico. In veste zakaj? Zaradi človekove zlobe ... Imam prošnjo, gospod Lemski. Veliko prošnjo.

ALEKSANDER: Povejte jo.

BENJAMIN: Ali bi zaigrali nekaj za svojega skromnega občudovalca?

ALEKSANDER: Zdajle?

BENJAMIN: Ja. Ta trenutek.

ALEKSANDER: Ne vem, če sem razpoložen ...

BENJAMIN: Prosim vas.

ALEKSANDER: Prav. Samo pod enim pogojem.

BENJAMIN: Kar želite. Samo, če je v moji moči.

ALEKSANDER: Moj pogoj je ... da me prosi vaša žena.

MIJA: Zakaj pa to?

BENJAMIN: Zakaj kompliciraš, če si dobila kompliment. Daj, prosi ga hitro, preden si premisli.

MIJA: Dobro, če že hočete. Zaigrajte nam nekaj, prosim.

ALEKSANDER: Sedite na zofo.

BENJAMIN: Ja. Tukaj bomo sedeli ... še en požirek ... tako. Sedimo.

(*Aleksander vzame violino. Nekaj časa je tišina. Potem začne igrati. Čez nekaj časa Benjamin sunkovito vstane. Naredi nekaj korakov in pade čez stol. Počasi se pobira. Aleksander preneha igrati.*)

MIJA: Beno! Kaj ti je?

BENJAMIN: Opravičujem se. Pijan sem.

MIJA: (*Aleksandru.*) Žal mi je. Čudovito igrate.

ALEKSANDER: Dolgčas ... ta večer. Dolgčas.

BENJAMIN: Slabo mi je. Bruhal bom.

MIJA: Sem ti rekla, da ne pij toliko. Zakaj me ne poslušáš? Skoraj vsak večer je isto. Uničil se boš.

ALEKSANDER: Spravite ga v kopalnico. Vse bo ponesnažil.

BENJAMIN: Žal mi je, maestro ... slabo mi je.

NATAŠA: Skuhala bom kavo. Pridite z mano. (*Ponudi Benjaminu roko.*) Pokazala vam bom, kje je kopalnica.

BENJAMIN: Saj vem, da vas to ne zanima ... ampak moj glas je bil včasih čisto drugačen ... nič hripav. (*Odhaja.*) Težko se diha tukaj v tej hiši ... odprite okna, spustite notri zrak ...

(*V sobi ostaneta Mija in Aleksander. Mija gre k oknu.*)

ALEKSANDER: Kaj počnete?

MIJA: Odprla bom okno.

ALEKSANDER: Ne. Nič ne odpirajte.

MIJA: Tukaj je v resnici slab zrak.

ALEKSANDER: Zunaj je še slabše. Komarji. In ves drug mrčes. In hrup z ulice. Vsega tega ne prenesem.

MIJA: Prav. Kakor hočete. (*Tišina.*) Ne vem, kaj mu je. Vsak dan je huje. Taki napadi... Vendar ni samo alkohol. Vem, da ni samo to.

ALEKSANDER: (*Gre k oknu.*) Nikoli jih ne slišim... in vendar so vsak dan tukaj. Vedno ob drugem času...

MIJA: Prosim?

ALEKSANDER: Ah, nič. Delavci. Klet preurejava.

MIJA: Delavci so v hiši?

ALEKSANDER: Čez dan. Spodaj v kleti. Niso pravi delavci... bolj potepuhi. Sami so se ponudili in dal sem jim priložnost. (*Tišina.*)

MIJA: Užaljeni ste.

ALEKSANDER: Užaljen? Ne bodite smešni.

MIJA: Pa ste. Zaradi Benjamina.

ALEKSANDER: Če že hočete... pravzaprav mi je žal za vas.

MIJA: Za to ni nobene potrebe.

ALEKSANDER: Vaš mož... nekakšen vonj se širi okrog njega.

MIJA: Kakšen vonj?

ALEKSANDER: Vonj po razpadlem. Tako zoprno, sladkoben vonj...

MIJA: Kako, prosim?

ALEKSANDER: Mogoče pa smrdi samo zato, ker je pijan. Ampak povejte mi, a je sploh kdaj trezen.

MIJA: Ne vem, zakaj tako govorite. Vem, da ste prizadeti, ampak...

ALEKSANDER: Dosti je tega! Res mislite, da sem igral za to pijano spužvo – oprostite izrazu, za vašega moža?

MIJA: To je grozno. On vas iskreno občuduje!

ALEKSANDER: Ne morem pomagati, če mi je zoprno. Prenašam ga samo zato, ker je vaš mož. Nimam druge izbire.

MIJA: Ne bo vam ga treba več prenašati. Ta trenutek bova zapustila vašo hišo.

ALEKSANDER: Vi lahko ostanete.

MIJA: To ste rekli čisto resno, ne?

ALEKSANDER: Popolnoma resno.

MIJA: Vi uživate v vsem tem. Igrate se.

ALEKSANDER: V resnici mi je mučno. To, kar sem vam rekel, je zahtevalo od mene strahovit napor. Če bi me bolje poznali, bi vedeli, da sem v resnici zelo plašen človek.

MIJA: Povejte, kaj hočete. Povejte naravnost.

ALEKSANDER: Ne vem. Nisem prepričan... (*Gre k njej.*) Mogoče se res samo šalim... Mogoče se pa tudi ne...

(*Vrne se Nataša.*)

NATAŠA: (*Miji.*) Vašemu možu je bolje?

MIJA: Žal mi je, če vam je pokvaril večer.

NATAŠA: Ah kaj bi to. (*Tišina.*) Kaj bomo pa zdaj? Lahko bi šli malo na vrt. Ampak moj mož gre tako nerad iz hiše. Še na vrt ga težko spravim. (*Se prime za glavo.*)

MIJA: Vas boli glava?

NATAŠA: A se mogoče vidi?

MIJA: Zoprno.

NATAŠA: Res, zoprno. Vprašajte mojega moža, kako je to zoprno. A ne, Aleksander, kako je to zoprno?

ALEKSANDER: Pogledat grem, kaj dela Benjamin. Zdaj potrebuje moško družbo. Moje dame ... (Se prikloni in odide. Tišina.)

MIJA: Zakaj se jezite name?

NATAŠA: Ne vem. Oprostite. Zares me boli glava.

MIJA: Lepo hišo imate. Velika je. In lep vrt.

NATAŠA: Staro hišo. Vse razpada ... in ti zidovi ... pritiskajo nate.

MIJA: Meni se zdi nekaj posebnega.

NATAŠA: Seveda, od daleč. Če vam ni treba živeti tukaj. Jaz bi prodala vse skupaj in šla kam daleč stran. Ampak Aleksander noče niti slišati.

MIJA: Razumem vas. Tudi njega razumem.

NATAŠA: Navezan je na to hišo. Zdi se mi, da vedno bolj.

MIJA: Vas lahko vprašam ... koliko časa ste poročeni?

NATAŠA: Osem let ... se mi zdi.

MIJA: Gospod Lemski ... ima veliko prijateljev?

NATAŠA: Kaj mislite vi?

MIJA: Zdi se mi, da ne.

NATAŠA: Zakaj tako mislite?

MIJA: Samo ugibam.

NATAŠA: Ne potrebuje jih. Sploh se mi zdi, da ne potrebuje nikogar več ... Sicer pa, zakaj ga kar sami ne vprašate?

(Na vratih se pojavita Aleksander in Benjamin, objeta čez ramena.)

ALEKSANDER: Vprašate – kaj?

MIJA: Ženski pogovori.

BENJAMIN: Dovolite, da vam povem: Aleksander Lemski je moj edini in najboljši prijatelj.

ALEKSANDER: Sedel je pred kopalnico. Čisto nesrečen je bil. Ampak zdaj mu je že bolje, a ne, Benjamin?

BENJAMIN: Razumete me. Vem, da me razumete, kaj ne?

ALEKSANDER: Seveda. Razumem vas.

BENJAMIN: Ničesar mi niste zamerili. Tega vam ne bom nikoli pozabil. Dovolite mi ... dovolite, da vas objamem.

ALEKSANDER: Ne, dragi gospod Vatovec. Jaz bom objel vas. (Ga objame.)

MIJA: Dosti je tega. Greva, Beno.

BENJAMIN: Ja, seveda. (Nataši.) Draga gospa, moje spoštovanje. In prosim, nikar ne zamerite.

NATAŠA: Vam je bolje?

BENJAMIN: Hvala za skrb. Mnogo bolje. Gospod Lemski ...

ALEKSANDER: Aleksander.

BENJAMIN: Aleksander ... Starejši sem od vas. Iskreno rečeno, star človek sem ... z mlado ženo, ha, ha ... Star, malce sentimentalni človek. Ampak prosim vas, vzemite resno, kar vam bom rekel: svet je lahko srečen, dokler hodijo po njem taki ljudje, kot ste vi. Zbogom.

ALEKSANDER: Hvala. Ampak tokrat pa zares pretiravate.

MIJA: Lahko noč.

NATAŠA: Lahko noč.

ALEKSANDER: Spremim vaju.

MIJA: Hvala, ni potrebno. Našla bova vrata. Lahko noč.

(Benjamin in Mija odideta. Nataša prične pospravljati krožnike in kozarce. Dolga tišina.)

ALEKSANDER: Kaj je narobe?

NATAŠA: Nič.

ALEKSANDER: Povej, kaj je narobe. Poznam te.

NATAŠA: Odprla bom okno.

ALEKSANDER: Ne!

NATAŠA: Jaz tukaj ne morem več dihati!

ALEKSANDER: Je to, kar zahtevam, res tako veliko? (Tišina.) Če hočeš odpreti okno, počakaj, da grem ven iz sobe.

NATAŠA: Upam, da si zadovoljen!

ALEKSANDER: S čim?

NATAŠA: In upam, da si se zabaval.

ALEKSANDER: Dolgčas... sovražim takšne večere. Kako jih sovražim... In vendar. Redko imaš priliko večerjati s takšnim bedakom.

NATAŠA: Objemal si se z njim!

ALEKSANDER: Ah, tisto.

NATAŠA: Zakaj si ju sploh povabil?

ALEKSANDER: Ne vem... Mogoče zato, da nama ni treba ven.

NATAŠA: Sprenevedaš se. Ves večer si rinil vanjo.

ALEKSANDER: Bedarija.

NATAŠA: Vpričo njenega pijanega moža. In vpričo mene. Njemu se je vse skupaj celo dobro zdelo!

ALEKSANDER: Domišljaš si stvari, draga. To opažam zadnje čase. Ne veš več dobro, kaj je res in kaj se ti samo zdi.

NATAŠA: A tako... domišljam si. Tudi to, kar se dogaja v kleti, si samo domišljam.

ALEKSANDER: Kaj se dogaja v kleti?

NATAŠA: Ne vem. To je vendar tvoja stvar, ne?

ALEKSANDER: Zakaj bi bila ti moja stvar, draga?

NATAŠA: Zaradi tebe so tukaj. Ti si jih spravil v hišo.

ALEKSANDER: Sprašujem te, kaj se dogaja v kleti.

NATAŠA: Ta tišina... je neznosna. Če so tukaj, jih moram slišati, ne? Saj sploh ne vem, kdaj pridejo, kdaj grejo, kdaj so notri... Nikoli ne vem, ali sem sama v hiši.

ALEKSANDER: Torej si opazila.

NATAŠA: Opazila kaj?

ALEKSANDER: Čudni so. Kot da nekaj pripravljajo.

NATAŠA: Ničesar nisem opazila... Rada bi delala. Risati moram. Mir potrebujem. Koncentracijo. In ti glavoboli...

ALEKSANDER: Govoril bom z njimi. Pogledal bom, kaj počnejo.

NATAŠA: Ta hiša... Šele zdaj vidim, kako velika je... ko so v njej ljudje, ki jih nikoli ne srečam. To je smešno... ne, to je grozno.

ALEKSANDER: Ne. Motiš se. To je krasno. To je čudovito. (Odhaja.)

NATAŠA: Kam greš?

ALEKSANDER: Ne vem. Mogoče spat. (Gre k oknu, gleda ven.) Ti ne greš, draga?

NATAŠA: Malo bom sedela tukaj. (Tišina.)

ALEKSANDER: Ta ulica. To mesto. Ti ljudje... umazanci. (On stoji, ona sedi nepremično.)

III. SLIKA

(Dan. Soba je videti prazna. Vstopi Nataša. Gre k omari in vzame ven obleko. Izza zofe se dvigne Brazilec.)

BRAZILEC: Angel!

NATAŠA: Kaj...

BRAZILEC: Pravi angel... pridi bliže.

NATAŠA: Kaj počnete tukaj? Prestrašili ste me.

BRAZILEC: Ne se prestrašit starega Brazilca... Malo sem zadremal, to bo. (Tišina.) Mehko je v tej sobi, hudo mehko. Ampak sanje... sanje so bile pa špičaste, nič lepe.

NATAŠA: Kdo vam je dovolil priti sem?

BRAZILEC: Hudičevo mehko. Nisem vajen, pa me je pobralo. Zdaj moram pa nazaj dol. Delamo, veste... Ampak ste pa angel. Kakšni lasje. Pridite bliže...

NATAŠA: Kaj bi radi?

BRAZILEC: Dajte, da jih malo pobožam... Da se jih malo dotaknem.

NATAŠA: Kje pa so... drugi?

BRAZILEC: Saj lahko, a ne. Naredite staremu Brazilcu to veselje. Kako so mehki... ste pa res pravi angel... Hvala, hvala. Dolgo živim, ampak takih las pa še nisem videl. (Tišina.) Vsepovsod so sami barabini, veste. Barabin tukaj, barabin tam. Hudičevo sranje je tam zunaj v mestu. Ampak stari Brazilec ni tak.

NATAŠA: Kaj bi radi povedali?

BRAZILEC: (Jo prime za roko.) Pazite se! Samo to vam rečem. Dobro se pazite.

NATAŠA: Česa?

BRAZILEC: Ni dobro.

NATAŠA: Kaj ni dobro?

BRAZILEC: Ta hiša... to ni dobro.

NATAŠA: Spustite me... to boli.

BRAZILEC: Grobnica ni za žive ljudi, gospa. Grobnica je za mrtve. Za trupla, a ne. Ko vas zazidajo noter, je konec, pof! Živ ali mrtev, vseeno. Ne moreš več ven. Ampak čisto vseeno pa le ni, živ ali mrtev, a ne, gospa? Zato pravim: pazite se. Pa taka lepa gospa... pravi angel.

NATAŠA: Dobro. Zdaj spustite mojo roko.

BRAZILEC: Sami pokvarjenci so tam zunaj, veste. Hude stvari se godijo tam zunaj. Ampak tam vidiš barabina, vidiš ga, kako stoji tam, kako gre proti tebi... tukaj se pa nič ne vidi. Pazite se... dobro se pazite. Samo to vam rečem.

NATAŠA: Ne razumem vas.

BRAZILEC: Velika hiša, to pa. Jaz sem kar zašel. Toliko vrat... Veliko cekinov je treba za to, a ne, gospa. Se bo tudi za starega Brazilca našel kak cekinček, a ne. Kakšen majhen cekinček?

NATAŠA: Koliko hočete?

BRAZILEC: En cekinček, nič več. Nič več ne bi hotel. Nič več ne bi vzel.

(Vstopi Andro.)

NATAŠA: Tukaj imate. Več nimam pri sebi.

BRAZILEC: Ste pa res angel. Hudič je takole brez pijače, če je človek žejen... Kakšen požirek se tako prileže. Ali pa vsaj požirček...

ANDRO: Stari. Kaj delaš, ?tari.

BRAZILEC: Andro!

ANDRO: Kaj delaš. Kaj delaš!

- BRAZILEC: Nič, Andro. Prisegam.
- ANDRO: Prisegaš, kaj. Baraba. Daj nazaj.
- BRAZILEC: Samo en cekinček, Andro.
- ANDRO: Usran berač. Daj takoj nazaj, sem rekel!
- NATAŠA: Saj ni treba.
- ANDRO: To vas nič ne briga. Boš dal nazaj?
- BRAZILEC: Tukaj je cekinček, gospa. *(Ji vrne denar.)*
- ANDRO: Pridi sem.
- BRAZILEC: Saj sem dal nazaj, Andro.
- ANDRO: Sem pridi.
- BRAZILEC: Ne me tepsti.
- ANDRO: Nikoli več ne naredi tega, stari. Obljubi mi. *(Ga udari po prstih.)*
- BRAZILEC: *(Jokaje.)* Nikoli več, Andro.
- ANDRO: Dobro. Zdaj boš šel dol pomagat Pajacu.
- BRAZILEC: *(Gre do vrat, tam obstane.)* Andro . . .
- ANDRO: Kaj bi rad?
- BRAZILEC: *(Se smeje.)*
- ANDRO: Grdo si se obnašal.
- NATAŠA: Zakaj se smeje? *(Brazilcu.)* Zakaj se smejete?
- BRAZILEC: Zabavno je. Hudičevo zabavno.
- NATAŠA: Kaj je tako smešno?
- BRAZILEC: Velika hiša. Prazna hiša . . . Veliko zabave za vse. *(Odide.)*
- NATAŠA: Udarili ste ga. Kot otroka!
- ANDRO: Zaslužil je.
- NATAŠA: Ampak to je vendar star človek! *(Tišina.)*
- ANDRO: Ste sami v hiši?
- NATAŠA: Ne. Aleksander je zgoraj . . . zakaj?
- ANDRO: Samo vprašam. *(Tišina.)*
- NATAŠA: Kaj me gledate?
- ANDRO: Lažete. Nobenega drugega ni v hiši.
- NATAŠA: Zakaj bi lagala?
- ANDRO: Nobenega ni.
- NATAŠA: Kako pa to veste? Ste bili mogoče v najini spalnici, preden ste prišli sem?
- ANDRO: Ne.
- NATAŠA: Po stopnicah in potem takoj na levo . . . da ne boste preveč iskali. *(Tišina.)*
- ANDRO: Zakaj se jezite?
- NATAŠA: Drugič potrkajte, preden vstopite. V tej hiši je taka navada.
- ANDRO: Aha.
- NATAŠA: Še niste slišali za to, kaj. Še niste slišali, da obstaja nekaj, kar se imenuje privatnost. Če kdo v tej hiši dela, še ne pomeni, da se lahko po njej sprehaja, kakor mu paše!
- ANDRO: Star je. Včasih ne ve, kaj dela.
- NATAŠA: Nisem mislila samo njega.
- ANDRO: Koga pa?
- NATAŠA: Recimo . . . vas.
- ANDRO: Mene? *(Tišina.)* Midva se ne vidiva prvič, gospa. Midva sva se že srečala.
- NATAŠA: Ne spomnim se.
- ANDRO: Spet lažete.
- NATAŠA: Zdaj je pa zadosti. Zginite ven iz te sobe!

ANDRO: Na cesti . . . čisto blizu, dve ulici stran od tukaj. Pa ne enkrat. Takrat ste si upali gledati vame. Zdaj, ko sem tukaj, se pa bojite . . . Taka gospa.

NATAŠA: Ničesar se ne spomnim. Žal mi je.

ANDRO: Dobro. Če tako hočete. V kleti bomo . . . čez dan. Ponoči ne delamo, veste. Noč je čas za . . . magijo. *(Tišina.)* Ko se boste želeli videti z mano, bom prišel.

NATAŠA: Zakaj bi se hotela videti z vami?

ANDRO: Želeli boste.

NATAŠA: Pojdite, prosim. Delo imam.

ANDRO: Ja. Tudi jaz imam delo. Veliko dela. Ne pozabite . . . tukaj spodaj sem. Pod vami. *(Odide.)*

IV. SLIKA

(Noč. Aleksander stoji v kotu sobe in igra na violino. V sobo pride Nataša. Sede.)

ALEKSANDER: Kolikokrat sem rekel, da me ne moti, kadar delam?

NATAŠA: Oprosti.

ALEKSANDER: Ne zahtevam dosti. Samo to, da ne ropotaš z vrati, kadar igram. Je to tako težko? *(Tišina.)* Kaj hočeš?

NATAŠA: Tema je zunaj.

ALEKSANDER: To si mi prišla povedat?

NATAŠA: *(Gleda skozi okno.)* Ničesar se ne vidi.

ALEKSANDER: In kaj bi želela videti ob tej uri? Mogoče svinjarijo, ki se nabira na vrtu.

NATAŠA: Vrt je zanemarjen . . . že dolgo.

ALEKSANDER: Ne. Vrt je bil čist. Vse je bilo čisto. Zdaj postaja umazano. Samo zato, ker ne znajo počistiti za sabo. Še malo in iz mojega vrta bo nastalo smetišče. Odpad.

NATAŠA: Saj to si hotel, ne?

ALEKSANDER: Ne razumeš.

NATAŠA: Naj prenehajo delati!

ALEKSANDER: Ne. Delati morajo naprej.

NATAŠA: Ampak to sploh niso delavci!

ALEKSANDER: Seveda niso.

NATAŠA: To si vedel, ko si jih prvič videl.

ALEKSANDER: Da, draga.

NATAŠA: Zakaj si jih potem najel?

ALEKSANDER: Nisem jih najel. Oziroma, najel sem jih pogojno. Če delo dobro opravijo, dobijo plačilo. Drugače ne dobijo nič.

NATAŠA: Ne gre za to. Delo, plačilo. To ni važno, kaj? Nekaj drugega je pomembno.

ALEKSANDER: Dobro. Pomisli malo. Zakaj so prišli sem? Delavci niso. Torej imajo nekaj za bregom. Če bi jih odslovil, ne bi nikoli zvedel, kaj je to. Presenetili bi me. Tako pa jih lahko nadzorujem. Pazim na njih.

NATAŠA: Mogoče pa samo potrebujejo denar.

ALEKSANDER: Potepuhi niso nikoli delali za denar. In vendar . . . ta njihov glavni . . .

NATAŠA: Kaj je z njim?

ALEKSANDER: Ni navaden potepuh. Hočem reči... zna se obnašati, če hoče.

(*Tišina.*)

NATAŠA: Želim, da grejo stran.

ALEKSANDER: Ne. Ostali bojo.

NATAŠA: Vedno isto!

ALEKSANDER: Kaj je vedno isto, draga?

NATAŠA: Ne kliči me tako!

ALEKSANDER: Poskušam biti prijazen. Samo to, nič drugega. Ne vem, zakaj se razburjaš.

NATAŠA: To življenje, najino...

ALEKSANDER: Kaj je z njim?

NATAŠA: Postaja nemogoče.

ALEKSANDER: Ne vem, zakaj tako misliš.

NATAŠA: Mislim tako zato, ker tako čutim!

ALEKSANDER: Ampak zakaj tako čutiš?

NATAŠA: Ne vem.

ALEKSANDER: No vidiš. (*Tišina.*) Ne razburjaj se. Prosim.

NATAŠA: Ne poslušaj me.

ALEKSANDER: Poslušam te. Govori.

NATAŠA: Ta hiša... jaz tukaj ne morem več živeti.

ALEKSANDER: Zakaj ne?

NATAŠA: To je čudno... Včasih se mi je zdela tako mogočna, skrivnostna... Danes se mi zdi samo prazna in mrzla. Spomnim se na primer... kako strah me je bilo iti v klet... vem, da se ti zdi smešno, kar govorim, ampak vsakič, ko sem se vrnila v sobo, sem bila srečna, da je ostala tam spodaj, da ne more sem gor za mano... Mogoče je res neumno.

ALEKSANDER: Nadaljuj.

NATAŠA: Zdaj pa se mi zdi, kot da je oživela... Ne znam pojasniti, to je samo občutek, ampak zdi se mi, kot da se je pričela dvigati sem gor; vlažne sence, ki se počasi plazijo noter, ta čudni smrad po starem in plesnivem...

ALEKSANDER: Povej mi, kaj si želiš.

NATAŠA: Rada bi se preselila. Rada bi šla stran od tukaj.

ALEKSANDER: To je nemogoče.

NATAŠA: Zadnji čas je. Čutim to.

ALEKSANDER: Pridi sem.

NATAŠA: Zadnji čas.

ALEKSANDER: Pridi sem. (*Ji odpenja bluzo.*)

NATAŠA: Kaj delaš?

ALEKSANDER: Odpenjam ti gumbe na bluzi. (*Tišina.*)

NATAŠA: Nekaj bi spila. (*Se mu izvije.*) Si ti premikal te kozarce?

ALEKSANDER: Zakaj bi jih premikal?

NATAŠA: Eden je prevrnjen. Leži postrani.

ALEKSANDER: Potem si ga položila postrani.

NATAŠA: Položila sem ga pokonci, tako kot druge.

ALEKSANDER: Pozabila si, da si ga položila postrani.

NATAŠA: Hočeš reči, da ne vem, kaj delam?

ALEKSANDER: Čisto vseeno je, ali stoji ali leži... razen če misliš...

NATAŠA: Nič ne mislim. Bili so tukaj. Stikali so po stvareh.

ALEKSANDER: Ali kaj manjka?

NATAŠA: Ne vem.

ALEKSANDER: To ni nič. Potrebujem bolj trden dokaz. *(Tišina.)* Ampak ne zdajle. Zdajle ne potrebujem ničesar.

NATAŠA: Toliko stvari je v glavi... toliko različnih stvari... Želim si, da bi bilo drugače.

ALEKSANDER: *(Jo objema.)* Kako drugače?

NATAŠA: Ne vem... bolj preprosto. Kot некоč.

ALEKSANDER: Mhm.

NATAŠA: Počakaj... *(Sede na zozo in si odpne bluzo.)* Ne vem, če razumeš. Ne vem, če sama razumem. *(Tišina.)*

ALEKSANDER: *(Jo gleda.)* Lepa si. *(Tišina.)*

NATAŠA: Pridi.

ALEKSANDER: Kako si lepa. *(Gre do glasbenih aparatov.)*

NATAŠA: Kam greš?

ALEKSANDER: Berlioz. *(Vključi glasbo.)* Berlioz, draga.

NATAŠA: Pridi.

ALEKSANDER: *(Gre do Nataše; sede na zozo. Objameta se. Čez nekaj časa se Aleksander izvije in vstane. Poslušaj.)*

NATAŠA: Kaj je narobe?

ALEKSANDER: *(Izključi glasbo.)* Nekdo je v hiši.

NATAŠA: Nič ne slišim.

ALEKSANDER: Ne, ne. Čisto zares.

NATAŠA: Mogoče je samo veter... prepil.

ALEKSANDER: Poslušaj! Spet.

NATAŠA: Samo prepil je. Nič drugega. Kletna vrata niso zaprta.

ALEKSANDER: Pogledat grem.

Aleksander odide. Nataša stoji nekaj časa pri miru in prisluškuje. Potem sleče bluzo in jo položi čez zozo. Sede pred zrcalo in prične razčesavati lase.

Na oknu v ozadju se prikaže moška silhueta.

Nataša nenadoma vstane in stopi proti oknu. Silhueta izgine. Nataša sede nazaj na stol.

Začne si slačiti nogavice. Silhueta se spet prikaže. Nataša zloži nogavice na stol.

V sobo se vrne Aleksander. Silhueta izgine.)

ALEKSANDER: Ujel sem ga.

NATAŠA: Koga?

ALEKSANDER: Neznanca, ki se je skrival v kleti. *(Drži desno roko za hrbtno.)*

NATAŠA: Kaj skrivaš?

ALEKSANDER: Tole. Miš. A ni velika? *(Drži mrtvo žival za rep.)*

NATAŠA: Pojdi stran s tem! Vrzi stran!

ALEKSANDER: Se bojiš? Ni več živa.

NATAŠA: Zgini stran s to rečjo!

ALEKSANDER: Samo pokazal sem ti. Ujela se je v past.

NATAŠA: Nisem vedela, da nastavljaš pasti po hiši.

ALEKSANDER: Nisem jaz... oni so. Oni so jo ujeli.

NATAŠA: Vrzi jo v smeti, prosim!

ALEKSANDER: Razumeš, kaj to pomeni? Norca se delajo... Na, oglej si jo še malo. Poglej, kako je debela. Koliko časa je živela tukaj?

NATAŠA: Pojdi stran, ne morem več gledati tega!

ALEKSANDER: Saj grem. Ne razburjaj se. Samo pokazal sem ti, drugače mi ne bi verjela. *(Odhaja proti vratom.)*

NATAŠA: Kam greš?

ALEKSANDER: Nesem jo v smeti. Saj to hočeš, ne?

NATAŠA: Ne hodi ven . . .

ALEKSANDER: Zakaj ne?

NATAŠA: Nekdo je zunaj.

ALEKSANDER: Tudi ti se delaš norca iz mene, kaj?

NATAŠA: Videla sem . . . nekaj.

ALEKSANDER: Pogledat grem. *(Odide ven.)*

(Nataša prižge cigareto in jo takoj ugasne. Gre k oknu in gleda ven. Potem sede na zofo. Aleksander se vrne.)

ALEKSANDER: Nikogar ni. *(Tišina.)* Pravim, da ni zunaj nikogar.

NATAŠA: Potem pač ni nikogar.

ALEKSANDER: Domišljaš si. Kar naprej si nekaj domišljaš.

NATAŠA: Sem se pač zmotila. Si mogoče razočaran?

ALEKSANDER: *(Vzame violino.)* Niso samo trije. Več jih je. Veliko več. Tam zunaj . . . v mestu. Kurijo ognje, veš to? Na ulicah. Tega gotovo nisi vedela. Ponoči.

NATAŠA: Zato je nebo tako rdeče . . . ponoči.

V. SLIKA

(Dan. Nataša sedi pri mizi in riše. Trkanje.)

NATAŠA: Kdo je?

ANDRO: Jaz. Andro.

NATAŠA: Kaj hočete?

ANDRO: Iščem gospoda.

NATAŠA: Ste sami?

ANDRO: Ne.

NATAŠA: *(Odpre vrata.)* Aleksandra ni doma.

ANDRO: Ga lahko počakamo?

NATAŠA: Ste končali delo?

ANDRO: Imamo pavzo.

NATAŠA: Ne vem, kdaj se vrne.

ANDRO: A mogoče motimo?

NATAŠA: Ne . . . ne. Stopite noter.

(Andro, Pajac in Brazilec vstopijo in stojijo sredi sobe.)

NATAŠA: Sedite.

ANDRO: Hvala. *(Pajacu in Brazilcu.)* Sedita, je rekla gospa.

NATAŠA: Ni mi treba reči gospa.

ANDRO: Kako pa?

NATAŠA: Saj je vseeno . . . Nataša.

ANDRO: Sedita, je rekla Nataša. *(Tišina.)*

NATAŠA: Vsak čas mora priti. Verjetno se je kje zadržal.

ANDRO: Aha.

NATAŠA: Za kaj pa gre? Je kaj narobe?

ANDRO: Ne, nič ni narobe. A je kaj narobe, Pajac?

PAJAC: Nič ni narobe, Andro.

BRAZILEC: Imamo vprašanje za gospoda moža.

NATAŠA: Kakšno vprašanje?

ANDRO: Poslovno.

BRAZILEC: Ja, poslovno vprašanje.

NATAŠA: Razumem.

ANDRO: Ah, pozabil sem ... a damo čevlje dol?

NATAŠA: Prosim? Ne, seveda ne. Ni treba.

ANDRO: Lahko, če hočete.

NATAŠA: Pravim, da ni treba.

PAJAC: Kam rineš, Andro. Če je rekla, da ni treba.

BRAZILEC: Andro samo vpraša, Pajac. Samo vpraša.

NATAŠA: Boste kaj spili?

PAJAC: Pivo bo v redu.

BRAZILEC: Zame tudi.

NATAŠA: (*Andru.*) Pa vi?

ANDRO: Jaz ne bom nič.

BRAZILEC: Andro ne pije, gospa.

NATAŠA: Aha. Kako napreduje delo?

ANDRO: Dobro. (*Tišina.*)

NATAŠA: Živite v mestu?

ANDRO: Včasih.

NATAŠA: Kako to?

PAJAC: Andro hoče reči: tam smo, kjer je posel. Tam, kjer je cekin. V mestu ni več dosti posla. Včasih je bilo drugače, a ne, Brazilec?

BRAZILEC: Včasih se je kaj našlo. Zdaj je težko ... zoprno mesto. Veliko ljudi na cesti. Velika smetišča.

PAJAC: Vprašaj jo, kaj ona dela, Andro.

NATAŠA: Rišem. Projektiram ... te stvari.

PAJAC: Aha. Ona riše. (*Tišina.*)

NATAŠA: Ne vem, kje hodi. Redko gre ven. Vedno bolj redko.

PAJAC: Vaš gospod mož ... je velika riba, a ne? A se mogoče samo dela.

ANDRO: Pajac!

PAJAC: Vprašam. Samo vprašam. (*Vstane, gre k oknu.*) Šipe so umazane. Bo treba sprati.

NATAŠA: Kaj ste rekli?

PAJAC: Okno, gospa. Umazano je. Bo treba umiti.

NATAŠA: Da boste ponoči laže gledali noter, ne? (*Tišina.*)

ANDRO: Kaj to pomeni?

PAJAC: Ne vem. A mogoče ti veš, Brazilec?

BRAZILEC: Pojma nimam, o čem govori. Res, Andro.

NATAŠA: Ne delajte se norca.

ANDRO: Povejte, kaj to pomeni.

NATAŠA: Če ne veste vi, vesta mogoče vaša prijateljca.

ANDRO: Brazilec?

BRAZILEC: Pojma nimam, Andro. Vprašaj Pajaca. Mogoče bo pa on vedel.

PAJAC: Brazilec, ti stara baraba!

NATAŠA: Vlačite se okrog hiše in oprezate. Zvečer, ko se z možem spravljava spat.

ANDRO: Pajac! (*Tišina.*)

PAJAC: Samo pogledal sem noter ... a je kaj narobe, Andro?

ANDRO: Pajac. Ti, svinja.

PAJAC: Ni to, kar misliš, Andro. Samo pogledal sem.

NATAŠA: Zakaj nisi pozvonil? Oprezal si sredi noči.

PAJAC: Ni res. Laže!

- ANDRO: Priznaj, Pajac.
 PAJAC: Sranje, Andro.
 ANDRO: Priznaj.
 PAJAC: Zakaj pa ni ugasnila luči?
 NATAŠA: Ti! Kaj si upaš!
 ANDRO: Opraviči se, Pajac.
 PAJAC: Ne bom, Andro.
 ANDRO: Opraviči se. Takoj! Ti svinja.
 PAJAC: Pasalo ji je, da jo gledam!
(Andro ga udari. Pajac se umakne in potegne nož. Stojita pri miru in se gledata.)
 NATAŠA: Sta znorela?
 BRAZILEC: Mir dajta. Na obisku smo.
 ANDRO: Rekel sem: opraviči se.
 PAJAC: *(Počasi spravi nož.)* Sranje, Andro. *(Se prikloni.)* Pardon, gospa. Pardon.
 NATAŠA: Pustimo to.
 BRAZILEC: Ja. Pustimo to.
 NATAŠA: Vedno dosežete, kar hočete?
 ANDRO: Ne rinit v te stvari.
 NATAŠA: Radi klofutate ljudi?
 ANDRO: Vi se delate norca, gospa.
 NATAŠA: Najbrž se vas bojita. Saj se ga bojita, ne?
 ANDRO: Ne delajte se norca.
 NATAŠA: Popolnoma resna sem.
 ANDRO: V redu. Vam bom povedal. Ja, bojita se me. Pa veste zakaj?
 NATAŠA: Ne vem.
 ANDRO: Ker sem nevaren. Zelo nevaren. *(Tišina.)* Pajaca poznam zelo dolgo. Resno sem mislil, ko sem ga udaril. In tudi on je mislil resno, ko je rekel, da mu je žal. Ne se zajebavat, gospa. Vi niste taki.
 NATAŠA: Kako pa veste, kakšna sem?
 BRAZILEC: Andro vas pozna. Zato smo prišli, a ne Andro.
 ANDRO: Zapri gobec, stari.
 NATAŠA: Ne razumem... Sem ste prišli zaradi – mene?
 PAJAC: Stari je za hece.
 BRAZILEC: Vi ste angel... ampak ne veste, kdo je Andro. Andro se spozna na magijo. Andro bere iz dlani.
 NATAŠA: A tako. Sem mislila, da to počnejo samo ciganke.
 BRAZILEC: Andro se spozna. Andro se spozna na vse. Povej ji, kaj jo čaka, Andro.
 ANDRO: Dajte roko.
 NATAŠA: In če nočem izvedeti?
(Andro stopi k Nataši. Prime jo za roko. Nataša jo stisne v pest. Gledata se. Andro ji počasi razmakne prste. Nekdo stopi v vežo. Nataša se izmakne. V sobo pride Aleksander.)
 NATAŠA: Kje si toliko časa?
 ALEKSANDER: Opravek, draga. *(Gleda naokoli.)* Kaj delate tukaj?
 ANDRO: Vas iščemo.
 ALEKSANDER: Mene? Zakaj?
 ANDRO: Tla smo končali. Zdaj so na vrsti stopnice. Ne vemo, ali naj gremo na stopnice.
 NATAŠA: Ne. Stopnice naj ostanejo takšne, kakršne so. Plačaj jim, Aleksander.
 ALEKSANDER: Počasi. Moja žena se pritožuje.

ANDRO: Zakaj?

ALEKSANDER: Hrup zganjate.

NATAŠA: Plačaj jim. Dosti je.

ALEKSANDER: Počasi, pravim. Najprej moramo nekaj razčistiti. Nekaj vam moram pokazati. Takoj pridem. (*Aleksander gre ven in se vrne čez nekaj trenutkov s plastično rokavico in gumijasto vrečko. Obleče si rokavico.*) Nekaj ste izgubili. Tole.

PAJAC: Kaj je to za ena svinjarija, Andro?

ANDRO: Ne vem, Pajac. Spominja me na miš.

BRAZILEC: Ujela se je!

NATAŠA: Se ti meša? Kaj počneš!

ALEKSANDER: Potrpi, draga. Tako je. Miš. Zadnjič ti nisem povedal vsega. To miš sem našel na sprednjem sedežu najinega avta. Na tvojem sedežu.

NATAŠA: Slabo mi je. (*Tišina.*)

ALEKSANDER: In naprej: pravim, da jo je položil tja... tale tukaj. (*Pokaže na Brazilca.*)

BRAZILEC: Kaj govorite. Ne vem, kaj govorite.

ANDRO: Kako veste, da jo je on dal v vaš avto?

ALEKSANDER: Ker sem ga videl.

NATAŠA: Kdaj si ga videl?

ALEKSANDER: Jo boste vzeli ali ne?

BRAZILEC: Ne vem, kaj govorite. Ne vem, kaj govori, Andro.

ANDRO: Stari!

BRAZILEC: Samo past sem nastavil. Nisem naredil to, kar pravi. Prisegam.

ANDRO: Ne prisegaj, stari.

BRAZILEC: Ne me tepsti.

ALEKSANDER: Naj odnese tole ven v smeti.

ANDRO: Nesi tole ven v smeti, Brazilec.

ALEKSANDER: Slišiš, kaj ti je rekel.

BRAZILEC: Grem, Andro. Nesem ven, na smetišče. (*Odide.*)

ALEKSANDER: Saj se ne jezim. Sploh se ne jezim. Hec mora biti, a ne. Kje smo ostali? A ja, stopnice. Ja seveda, kar začnite. Samo prej počistite svinjarijo, ki se je nabrala na vrtu. Vidite, to je dokaz, da se nič ne jezim.

PAJAC: Cekin, Andro.

ALEKSANDER: Ko končate. Če bom zadovoljen. Tak je dogovor.

PAJAC: Končali smo.

ALEKSANDER: Sami hočete naprej. Torej?

PAJAC: Sranje.

ANDRO: V redu je.

PAJAC: Sranje, Andro.

ANDRO: Pravim, da je v redu. (*Tišina.*)

ALEKSANDER: A vi ne marate denarja? Ga ne potrebujete? Mogoče pa kdaj hazardirate.

ANDRO: Včasih.

ALEKSANDER: No, vidite. Poročeni niste?

ANDRO: Ne.

ALEKSANDER: Gotovo imate kakšno žensko, a ne. Ženske so drage. Gotovo jo imate. Ali pa vam tale zadostuje? (*Prime Pajaca za roko.*) Saj menda nista ves čas skupaj.

NATAŠA: Aleksander...

ANDRO: Ne, nisva ves čas skupaj.

ALEKSANDER: No, vidite. Se mi je zdelo. *(Nataši.)* Si mislila, da oni samo delajo?

Gotovo si vzamejo čas tudi za tiste stvari, a mogoče nimam prav?

ANDRO: Seveda si vzamemo, gospod.

ALEKSANDER: Ampak zakaj ne zahtevate denarja? Tako kot on.

ANDRO: Takšna je pogodba.

ALEKSANDER: Nobene pogodbe ni.

BRAZILEC: *(Se vrne. Obstane pri vratih.)* Nisem kriv, Andro. Samo past sem nastavil. Za hec.

ANDRO: Lažeš.

ALEKSANDER: Ne. Resnico govori. Ni kriv. *(Tišina.)*

ANDRO: Rekli ste, da ste ga videli.

ALEKSANDER: Šala, ne? Hec. Nič ni bilo v avtu. *(Tišina.)*

PAJAC: Norca se dela.

ALEKSANDER: Mogoče bi pa bilo, da bi bila tam, ne? Da bi jo recimo eden od vas dal tja. Čisto mogoče se vam je zdelo to, kaj.

ANDRO: Ne delajte tega, gospod.

ALEKSANDER: Hec, a ne. Pa ja niste jezni.

ANDRO: Stopnice. Jutri. *(Odide.)*

BRAZILEC: Hud je, moj sinko. Razjezili ste ga.

NATAŠA: Vi ste njegov... oče?

BRAZILEC: Ne, ne. Samo tako ga kličem, lepa gospa. Sicer je pa tako, da ne manjka dosti... Ko je bil majhen, je sam hodil okoli, pa sem malo popazil nanj.

Sedaj, ko sem jaz star, pa on malo popazi name...

PAJAC: Greva, stari.

BRAZILEC: Prav zares ne manjka dosti... *(Odideta.)*

ALEKSANDER: Danes so pa slabe volje, se ti ne zdi?

NATAŠA: Zakaj to počneš?

ALEKSANDER: Počnem kaj, draga?

NATAŠA: Ne sprenevedaj se. Provociraš jih. Žališ.

ALEKSANDER: Motiš se. Zelo se motiš. Oni provocirajo mene. Oni žalijo mene.

Že od vsega začetka. Jaz jim samo vračam.

NATAŠA: To ni res.

ALEKSANDER: Ti ne veš, kaj je res. *(Tišina.)* Ampak zakaj noče denarja? Gotovo mi ne zaupa.

NATAŠA: To te moti, kaj. Denar. Noče tvojega denarja. To je res smola. Požvižga se nanj.

ALEKSANDER: Zdaj so oni na vrsti... Jutri je četrtek. Jutri greš v biro. *(Tišina.)* Sam bom z njimi. Gotovo snujejo maščevanje... Zanima me, kaj se jim mota po glavi.

NATAŠA: Prosim te, prenehaj s tem. Ne izzivaj jih. Prosim.

ALEKSANDER: Sedaj so oni na vrsti. Jaz samo čakam, draga.

(Aleksander vzame violino. Prične igrati. Nataša odide iz sobe.)

VI. SLIKA

(Aleksander sedi na zofi. Vrata na desni so odprta.)

ALEKSANDER: Zdaj poznam ta občutek... Kako, da se nisem mogel spomniti?

Povedal ti bom zgodbico. Hočeš, da ti povem zgodbico? Resnično zgodbico. Ko

sem bil majhen, sem si zelo želel psa. Potem sem ga dobil. Za rojstni dan. Majhnega psička. Spal je ob moji postelji. Bil je scrtljan, pravi hišni psiček. Potem se je nekega popoldneva zgodilo... Spomnim se, bil je jesenski dan, prijeten, topel dan... Igral sem se v veži, ko sem zaslišal hrup. Lajež. Renčanje. Vpitje. Skočil sem ven... Nekdo je pustil vrtna vrata odprta. Videl sem en sam pasji klobčič, kri, slina, dlake, vse je frčalo po zraku. Stal sem čisto okamenel in gledal, kako so prišli ljudje in metali kamenje v ta klobčič, dokler ni mrcina popustila in zbežala. Velika mrcina, potepuh; baje so ga čez nekaj dni ustrelili. Mojega psička ni bilo več. Dobesedno pregriznil mu je vrat. Ta prizor mi je še dolgo hodil pred oči... V celi stvari je bilo nekaj grozljivo sladkega, nekaj, zaradi česar sem si dogodek vedno znova klical v spomin, čeprav me je bilo hkrati malo strah in mi je bilo zoprno... Potem je slika počasi izginila, ostal pa je občutek... Tak nejasen, toda močan občutek, potem pa je izginil tudi ta...

MIJA: (*Pride skozi vrata, oblečena je v kombinežo.*) O kakšnem občutku govoriš?

ALEKSANDER: Takrat, ko so stopili v sobo... takrat, ko sem jih prvič videl... Isti občutek, to je nepopisno.

MIJA: Še vedno ne razumem. Kdo je stopil v sobo? (*Tišina.*) Koliko je ura?

ALEKSANDER: Ne vem. Zakaj?

MIJA: Šla bom.

ALEKSANDER: Bojiš se, kaj.

MIJA: Česa?

ALEKSANDER: Recimo tega, da bi v tem trenutku v sobo stopila moja žena. Ti stojiš sredi sobe, v kombineži, ona pri vratih... Ona je presenečena, ne more verjeti, potem se obrne in steče ven... ne, še bolje – počasi gre proti tebi...

MIJA: Vseeno mi je.

ALEKSANDER: Ne verjamem ti.

MIJA: Tvoja stvar.

ALEKSANDER: Slabo vest imaš.

MIJA: Spet se igraš, kaj. Ampak v tej igrici nisem sama. Obnašaš se, kot da se te vse skupaj nič ne tiče.

ALEKSANDER: Dokler si v tej hiši... v tej sobi, se me tiče vse, kar počneš. Ampak samo, dokler si tukaj. Ko greš ven, me ne briga nič več.

MIJA: Ne trudi se. Vem, kakšen si.

ALEKSANDER: Sovražiš me, a ne? Zato si prišla sem. Zato si hotela spati z mano. Iz samega sovraštva. Iz jeze.

MIJA: Nikar si preveč ne domišljaj.

ALEKSANDER: Zakaj pa potem?

MIJA: Recimo: iz radovednosti.

ALEKSANDER: Iz radovednosti?

MIJA: Ja. Razočaran?

ALEKSANDER: Ne vem. Mogoče. Mogoče lažeš.

MIJA: Ne lažem.

ALEKSANDER: No, in? Si jo potešila?

MIJA: Ne. (*Se počasi oblači.*)

ALEKSANDER: Ne maraš me.

MIJA: To bi rad slišal, ne?

ALEKSANDER: In vendar se privlačiva. Lahko se tudi sovraživa... vseeno se privlačiva.

MIJA: Če kaj sovražim, je to moje življenje... (*Si zapenja obleko na hrbtu.*) Do tebe ne čutim nič takšnega. Mogoče... obzir. Lahko zapneš ta gumb?

ALEKSANDER: Obzir ubija duha. To prihrani za svojega moža.

MIJA: Moj mož je nesrečen človek. Ampak ti . . . v tebi je nekaj bolestrnega. Nadarjen si . . .

ALEKSANDER: Nadaljuj, nadaljuj. Tako rad poslušam to.

MIJA: Ne morem verjeti, da ni v tebi niti kančka čustva . . . kakršnega koli čustva razen teh . . . čudnih strasti. Teh bolečih igric.

ALEKSANDER: (*Jo gleda.*) Lepa obleka. Samo malo iztrošena.

MIJA: Ne vem, kako lahko živiš . . . s komerkoli.

ALEKSANDER: Aha. Pa sva tam. Zato vse to ovinkarjenje. Rada bi govorila o Nataši. To me zabava . . . kadar me ne dolgočasi. (*Stopi k oknu.*) Še vedno jih ni . . . tega ne razumem. Natančno vem, da nekaj pripravljajo . . . Si koga srečala, ko si prišla sem?

MIJA: Kdo so ti ljudje? Kaj imaš z njimi? Čisto si obseden od njih.

ALEKSANDER: Nataša, praviš. Moja žena . . . kot da je med nama neko območje, mrtva cona; kdor stopi noter sam, tvega, da bo ranjen; tega, da bi vstopila skupaj, tega ne moreva.

MIJA: Zakaj?

ALEKSANDER: Zakaj? Smešno vprašanje. To je vse, kar znaš. Postavljati smešna vprašanja.

MIJA: To praviš zato, ker nimaš odgovora. Mogoče ga tudi ne potrebuješ. Saj nisi edini . . . Obsojeni smo na to, da mučimo drug drugega. To je edino, kar znamo zares dobro. Edino, brez česa ne bi znali živeti. Nobeden ni čist . . . včasih sem verjela drugače. Ampak danes vem, da vsi brskamo po umazaniji. Vsi hočemo priti na dno. Si kdaj pomislil, zakaj to počnemo?

ALEKSANDER: Prosim?

MIJA: Sploh me ne poslušaj . . . Kaj počneš?

ALEKSANDER: *Psst.* (*Tišina.*) Poskušam ugotoviti, ali so v hiši. Lahko so vstopili skozi zadnja vrata. Mogoče so že ves čas spodaj.

MIJA: Zakaj ne greš pogledat?

ALEKSANDER: Ne smejo opaziti, da jih nadzorujem. Počutiti se morajo popolnoma svobodne . . . Kaj si rekla?

MIJA: Rekla sem . . . kaj bova zdaj.

ALEKSANDER: Kaj naj bi?

MIJA: Ne vem. Vse skupaj je tako . . . neumno. Počutim se neumno.

ALEKSANDER: Pridi še kdaj na obisk.

MIJA: Ne. Mogoče mi ne boš verjel . . . toda čisto zares nisem prišla z namenom, da bi spala s tabo. Prišla sem z namenom, da bi se pogovorila o Benjaminu.

ALEKSANDER: Ha. Pot v pekel je tlakovana z dobrimi nameni.

MIJA: Obožuje te. In spoštuje tvojo glasbo. Če bi mu ti rekel . . . To, kar počne, je samomor. Če bi mu ti rekel, če bi se ti pogovoril z njim . . . ne vem. Mogoče bi začel živeti drugače.

ALEKSANDER: Povej mu, kje si bila. S kom si bila. Povej mu, kaj si počela. To ga bo ozdravilo.

MIJA: Prav imaš. Norčuj se. (*Tišina.*) Samo da jaz vem, zakaj ga ne preneseš.

ALEKSANDER: Njega? Benjamin? Ne govori neumnosti. Vseeno mi je zanj.

MIJA: Ne preneseš ga in jaz vem zakaj. Ponižal te je in ti tega nikoli ne pozabiš.

ALEKSANDER: Ha.

MIJA: Nikoli ne boš priznal, vendar je res. Zadnjič, ko si igral in ko je rekel, da mu je slabo. Spomnim se tvojega obraza. Nikoli ga ne bom pozabila.

ALEKSANDER: Kar govoriš, je bedasto. Že zdavnaj sem pozabil na to.

MIJA: Mogoče je bedasto, ampak je vseeno resnično. Čeprav ni hotel tega, te je ponižal.

ALEKSANDER: Nehaj s tem. Če kdo tukaj koga ponižuje, ponižuješ ti svojega moža.

MIJA: Besen si. To je tako otročje. Zameril si Benjaminu, čeprav tega ni storil namenoma, bil je pijan, v resnici obožuje tebe in tvojo glasbo. Mogoče je tudi edini . . . ki jo razume.

ALEKSANDER: Moram te opomniti – čas je, da greš.

MIJA: Ja. *(Tišina.)*

ALEKSANDER: Ko boš odhajala, preveri, če so vrtna vrata zaprta.

MIJA: *(Odhaja.)* Zarjavela so, če mogoče nisi opazil. Škripajo . . . ampak nič hudega. Pašejo k tej hiši. Adijo.

ALEKSANDER: Zbogom, draga.
(Mija odide.)

VII. SLIKA

(Nataša sedi za risalno desko. Dela. Čez nekaj časa vstane in se sprehodi po sobi. Gre k oknu in pogleda na vrt. Potem se vrne k deski, stoje gleda na risbo. Prižge cigareto. Vrata se odprejo. V sobo pogleda Aleksander; takoj na to zopet izgine in zapre vrata za seboj.)

Nataša ugasne cigareto. Na vrtu se prikaže Andro; na hrbtu nese vrečo z peskom. Malomarno pogleda skozi okno in odide naprej. Čez nekaj časa se vrne, prižge cigareto in od daleč gleda skozi okno, naslonjen na lopato.

Nataša spravi risbo in pribor. Sede na zofo, vzame revijo, lista po njej. Čez nekaj trenutkov vstane, gre k oknu in zagrne zaveso. Sede nazaj na zofo, spet vzame revijo. Andro v ozadju ugasne cigareto in se počasi umakne.

Vrne se Aleksander. Gre k oknu in odgrne zaveso. Potem gre k omari in vzame violino. Obrne se s hrbtom proti Nataši in prične igrati. Nataša raztreseno lista po reviji. Pogleduje čez ramo proti oknu. Zapre revijo in se pahlja z njo.

Aleksander igra hitreje.

Nataša odvrže revijo. Na vrtu se pojavijo Andro, Pajac in Brazilc. Nekaj se pogovarjajo.

Pogledujejo proti oknu. Nataša vstane in si sleče obleko.

Aleksander igra vedno hitreje. Zapre oči.

Nataša se obleče v domačo haljo. Andro v ozadju izgine. Čez nekaj časa odide za njim tudi Brazilc. Pajac se počasi približa oknu.

Nataša sede nazaj na zofo.

Aleksander nenadoma preneha igrati.

Pajac potrka na šipo.

Aleksander odpre okno.)

ALEKSANDER: Kaj je? Ne veste, kje so vrata?

PAJAC: Pardon.

ALEKSANDER: Kaj hočete?

PAJAC: Imamo vabilo.

ALEKSANDER: Kakšno vabilo?

PAJAC: A igrate karte?

ALEKSANDER: Kako, prosim?

PAJAC: Če igrate karte. Saj veste. Tako, za cekin.

ALEKSANDER: Če kartam za denar. Zdaj razumem.

PAJAC: Spodaj pri bazežu. V stari igralnici. Ste že bili kdaj tam?

ALEKSANDER: Slišiš to, draga. Vabijo me na partijo kart. Ta je dobra. Ta je najboljša. Kako pa pridete na to, da bi jaz igral z vami v neki smrdljivi luknji?

PAJAC: To je zabava, master. Dobra zabava. Moška zabava.

ALEKSANDER: A tako. A da je zabava. Barabe. Denar bi radi, kaj? Moj denar. Zdaj razumem. Pokvarjenci. Bolj zviti ste, kot sem mislil. Ampak kaj pa, če rečem ne? Kaj boste pa potem?

PAJAC: A si ne upate? Lahko igramo za majhen cekin.

ALEKSANDER: Jaz imam toliko denarja, da bi lahko z vami igral celo življenje in še izgubljal zraven... Si slišala to, draga? Mislijo, da sem bacek. Da me bodo odrli kot koštruna.

PAJAC: Pridete ali ne?

ALEKSANDER: Dragi fantje, kako naj vam pojasnim? Jaz v tem mestu uživam določen ugled, če veste, kaj je to. To med drugim pomeni, da se družim z določenimi ljudmi in da zahajam v določene lokale. To pa na drugi strani spet pomeni, da se z določenimi ljudmi ne družim in da v določene lokale ne zahajam. (*Gleda Natašo.*) Ne vem, če si to lahko predstavljate, dragi fantje, ampak lahko bi bilo neprijetno, če bi me kdo videl, ko igram z vami karte za denar v najodurnejši luknji v mestu.

PAJAC: Potem pa nič.

ALEKSANDER: Počasi. Nisem rekel še nič dokončnega. Samo predstavil sem problem. (*Tišina.*) Kvartopirci. To je torej to.

PAJAC: Ni treba priti, če nočete.

ALEKSANDER: Moja stvar je, kaj hočem in kaj ne. Kdo pravi, da nočem? Mogoče pa hočem. Mogoče pa celo zelo hočem. Če sem vam predstavil problem, to še ne pomeni, da me ta problem skrbi. Da me skrbi, kaj si kakšen bedak misli o meni.

PAJAC: Torej pridete?

ALEKSANDER: Kdaj?

PAJAC: Danes. Ob devetih. Pri bazenu.

ALEKSANDER: Ob devetih. (*Pajac hoče oditi.*) Počasi. Še nekaj. Kako napredujete z delom?

PAJAC: Gre.

ALEKSANDER: Meni se pa zdi, da ne gre. Vse skupaj traja predolgo. Prepočasni ste.

PAJAC: Vroče je, gospod.

ALEKSANDER: To ni noben izgovor. Če ne končate do jutri zvečer, potem prekinjam dogovor. Lahko greste. Žal brez denarja.

PAJAC: Povedal bom Andru.

ALEKSANDER: Ja. Povejte mu to.

PAJAC: Danes zvečer. Čakamo vas.

ALEKSANDER: Ja. Danes zvečer. (*Zapre okno. Pajac odide.*) Mrhovinarji!

NATAŠA: Kaj bi rad dokazal? Da tudi karte igraš bolje od njih?

ALEKSANDER: Tiho bodi. Ničesar ne razumeš. Že od samega začetka ničesar ne razumeš.

NATAŠA: Ne hodi ven.

ALEKSANDER: Moram. To je med mano in njimi.

NATAŠA: Ničesar ni med tabo in njimi.

ALEKSANDER: Si videla, kako je bil presenečen, ko sem rekel, da pridem. Ni pričakoval. Vseeno jih razumem. Radi bi speljali igro na svoj teren.

NATAŠA: Izzivaš jih. A ne razumeš, da so nevarni?

ALEKSANDER: Odloči se, na čigavi strani boš.

NATAŠA: Dosti imam tega!

ALEKSANDER: Ne vpij. Ne prenašam vpitja.

NATAŠA: Ne hodi ven.

ALEKSANDER: Povej, na čigavi strani si. Nimaš druge izbire, draga.

(Nataša odide ven.)

ALEKSANDER: *(Vpije za njo.)* Nimaš druge izbire!

VIII. SLIKA

(Noč. Nataša sedi na zofi in bere. V ozadju se pojavi Andro. Nekaj časa jo opazuje. Potem potrka na okno.)

NATAŠA: Kdo je?

ANDRO: Jaz. Andro.

NATAŠA: Kaj hočete?

ANDRO: Odprite okno.

NATAŠA: *(Odpre okno.)* Kje je Aleksander?

ANDRO: Igra karte.

NATAŠA: Vi... ne igrate?

ANDRO: Ne.

NATAŠA: In zakaj ne?

ANDRO: Danes mi ne paše. *(Se odrine in sede na okensko polico.)*

NATAŠA: Ste kaj... pozabili?

ANDRO: Ne.

NATAŠA: Jaz berem.

ANDRO: Aha.

NATAŠA: Rada berem zvečer. Zvečer je tak... mir.

ANDRO: Aha. *(Tišina.)*

NATAŠA: Kaj bi radi?

ANDRO: Nič.

NATAŠA: Potem se, prosim, umaknite. Zaprla bom okno. *(Gre proti oknu. Andro se ne premakne.)* A se lahko, prosim, umaknete dol z okna?

ANDRO: Seveda. Če hočete. *(Se prevali v sobo.)*

NATAŠA: Kdo vam je dovolil, da pridete noter?

ANDRO: Nekaj sem prinesel. Tole. *(Ji da kristalni kozarec.)* Stari si ne more pomagat.

NATAŠA: Ste ga spet... topli?

ANDRO: Vas nič ne briga. *(Tišina.)* Ne boste zaprli okna?

NATAŠA: Zakaj ga bi?

ANDRO: Prej ste hoteli.

NATAŠA: Zdaj pa nočem več.

ANDRO: Kakor hočete.

NATAŠA: Želite še kaj? Če ne, lahko greste... skozi vrata.

ANDRO: Hočete, da grem? Prav. *(Gre proti vratom.)*

NATAŠA: Počakajte. Zdaj, ko ste že tukaj... lahko še malo ostanete. *(Tišina.)*

NATAŠA: Ste končali v kleti?

ANDRO: Kmalu bomo.

NATAŠA: Kaj me gledate? Povejte kaj.

(*Tišina.*)

NATAŠA: Niste pretirano zgovorni.

ANDRO: Nisem se prišel pogovarjat.

NATAŠA: Po kaj pa ste prišli?

ANDRO: Želeli ste, da pridem.

NATAŠA: Zakaj bi to želela? (*Tišina.*)

ANDRO: Pajac je imel prav. Izzivate.

NATAŠA: A tako. Zakaj ste ga pa potem udarili?

ANDRO: Za čast je šlo.

NATAŠA: Pa ne, da ste v skrbeh za mojo čast.

ANDRO: Niste razumeli. Ne za vašo. Za mojo čast je šlo. Pajac je bil vsiljiv.

NATAŠA: Povejte, kakšno pleme ste vi trije. Povejte, kaj hočete.

ANDRO: Mi smo kot veter, gospa. Če si dolgo na enem mestu, se usmradiš.

NATAŠA: Ampak zdaj ste tukaj, ne. In nočete stran.

ANDRO: To je magija.

NATAŠA: Pustite me na miru!

ANDRO: Rekli ste, naj ostanem.

NATAŠA: Zdaj pravim, da pojdite.

ANDRO: Zdaj je prepozno.

NATAŠA: Ne približuj se! Kje je moj mož? Povej, kaj je z njim.

ANDRO: Ne vem. Igra karte, mislim.

NATAŠA: Zvabili ste ga nekam.

ANDRO: Dela, kar hoče.

NATAŠA: Ni res. Že dolgo ne dela tega, kar hoče. Dela samo to, kar hočete vi trije.

Ne vem, kako vam je to uspelo, kajti to ni uspelo še nikomur.

ANDRO: To je bolezen. Kot pri živali. Bega naokoli. Nima miru.

NATAŠA: Kako si upaš tako govoriti o njem? Saj veš, kdo je on?

ANDRO: To je bolezen.

NATAŠA: Ti vse veš, kaj. To si domišljaš. Ampak v resnici ne veš ničesar. Revež si.

Prevarant. Mogoče je on res bolan, ampak ti živiš od tega.

ANDRO: Ne potrebujem njegovih cekinov.

NATAŠA: Ne gre za denar... V njegovi hiši si. Na njegovem vrtu. Po njegovih pravilih živiš. Mogoče si jih izigral, ampak to so vseeno njegova pravila!

ANDRO: Andro ima svoja pravila. Kar govorite, je sranje. Napihovanje. Dosti je tega. (*Tišina.*) Zdaj ti bo Andro pokazal svoja pravila. Ko sva se prvič srečala, si rekla, naj pridem.

NATAŠA: Nikoli nisem govorila s tabo.

ANDRO: To je magija. Ne potrebuješ besed.

NATAŠA: Prosim, nehaj. Ne pozna se.

ANDRO: Zato sem tukaj. Da se bova spoznala.

NATAŠA: Zgini ven!

ANDRO: Prepozno.

NATAŠA: Nočem te spoznati!

ANDRO: Hočeš.

NATAŠA: Nočem!

ANDRO: Daj mi roko.

NATAŠA: Pusti me.

ANDRO: Daj mi roko.

NATAŠA: Pusti me, prosim.

ANDRO: Roko!

NATAŠA: Prosim.

ANDRO: Mrzla si, čeprav je vroče. Zakaj si mrzla?

NATAŠA: Pusti me.

ANDRO: Zato, ker je to mrzla hiša. Ledena hiša. Andro bo zakuril ogenj. Stopila bova led.

NATAŠA: Nehaj, prosim te.

ANDRO: Ne upiraj se. Poglej, Andro je vroč. Andro je samo tvoj.

NATAŠA: Navaden prasec si.

ANDRO: In ti si navadna psica.

NATAŠA: Primitivec.

ANDRO: Primitivka.

NATAŠA: Hudič!

ANDRO: Pojdi k oknu in poglej ven!

NATAŠA: Nočem...

ANDRO: K oknu! Dobro. Sedaj poglej ven. Kaj vidiš?

NATAŠA: Nič ne vidim.

ANDRO: Kaj je na nebu?

NATAŠA: Zvezde.

ANDRO: In kaj je na tleh?

NATAŠA: Ne vem... Ne vem!

ANDRO: Pomisli malo.

NATAŠA: Zemlja. Cesta. Ne vem!

ANDRO: Tako je. To sem jaz. Zvezda, ki sije nate. Ustrana cesta, po kateri hodiš. Povsod sem. Kamor gledaš. Kamor greš.

NATAŠA: Navaden goljuf si.

ANDRO: Ljubiš me.

NATAŠA: Berač! Potepuh!

ANDRO: Ljubiš me.

NATAŠA: Ni res!

ANDRO: Še vedno si mrzla. Stisni se k Andru. Pusti, da te Andro objame...

NATAŠA: Ne morem... prosim...

ANDRO: Zdaj postajaš toplejša... to je dobro. Zdaj bova šla ven iz hiše. Daleč stran.

NATAŠA: Nočem... nikamor nočem!

ANDRO: Hočeš. Samo to hočeš. Zajahala bova oblak... Pokazal ti bom, kje živi Andro.

NATAŠA: Ne delaj tega.

ANDRO: Ne boj se. Andro bo pazil nate... Tako je prav. Nisi več mrzla. Zunaj je noč... Pogledaš kdaj v nebo ponoči?

NATAŠA: Pusti me.

ANDRO: Kaj vidiš?

NATAŠA: Vidim... zvezde...

ANDRO: Vidiš mene... Jaz sem Andro... Kdo sem jaz?

NATAŠA: Andro.

ANDRO: Zdaj se bova vrtela Primi se.

NATAŠA: Prosim...

ANDRO: Močnejše. Trdno se primi. Tako, ja. Tvoja kri je vroča. Čutiš veter?

NATAŠA: Čutim veter... Sovražim te.

ANDRO: To je vrtimec... zdaj se vrtiva, divje se vrtiva, kdor si ne upa, ga čaka smrt...

NATAŠA: Drži me... prosim...

ANDRO: Držim te.

NATAŠA: Ne izpusti me... nikoli me ne izpusti. Prosim... sama sem. Strah me je. Tako me je strah. Ljubim te.

ANDRO: Magija... To je magija.

IX. SLIKA

(Ista noč. Kasneje. V sobi je tema. Vstopi Aleksander. Prižge luč. Na zofi sedi Nataša.)

ALEKSANDER: Sami poceni triki... nič drugega. Sejmarski klovni so. Če misliš, da so kaj drugega, se motiš... Slabo mi je... Nekaj so mi zmešali v pijačo, pokvarjenci. Vidiš, spet trik. Poceni trik. Najprej sta bila samo dva, tretjega ni bilo... zoprno se mi vrti v glavi. Nekaj moram spiti... Potem jih je bilo vedno več... Umazana gostilna, pravi brlog. Obscene slike na stenah, umazana in poceni pijača... to je vse. To so oni. Dobival sem, razumeš. Sredi njihovega umazanega brloga, z njihovimi kartami. Oni pa nič. Kot da jih vse skupaj strahovito zabava. In tista odurna sejmarska glasba. Popadlo me je, da bi vse skupaj polil z bencinom in zažgal. Me razumeš? Stal bi zunaj in gledal in počutil bi se tako... čisto. Jaz pa sem kar sedel tam in igral z njimi. Kot da bi hotel ugotoviti, zakaj sem jaz tak in zakaj so oni taki, čeprav me to nič ne briga... Nekaj moram spiti. Potem so nenadoma vsi izginili... Kot bi jih začaral, razumeš. Šel sem ven na cesto. Bilo mi je slabo in naslonil sem se na neko ograjo. In potem... ugani, kaj se je zgodilo. Nikoli ne boš uganila. Mimo je prišel... Benjamin Vatovec. Ta stari, nesrečni norec. Dal mi je roke čez rame. Hotel mi je pomagati, razumeš. Veš, kaj sem naredil? Pljunil sem vanj. Naravnost v obraz, da se mu je pocedilo po bradi. Moral sem... On je pa kar stal tam in me gledal... To je bilo tako lepo, tako grozno lepo, kako me je gledal... Stari bedak. Ničesar ne razume. Nekaj moram popiti. Boš ti tudi?

NATAŠA: Ne.

ALEKSANDER: Zakaj ne spiš?

NATAŠA: Videla sem jo.

ALEKSANDER: Koga?

NATAŠA: Njegovo ženo. Bila je tukaj, ne?

ALEKSANDER: Tukaj notri se laže diha. Hladneje je... Ja, bila je tukaj. *(Tišina.)* Spet si odpirala okno.

NATAŠA: Mogoče.

ALEKSANDER: Kako, mogoče?

NATAŠA: Mogoče sem ga, mogoče ga nisem.

ALEKSANDER: A tako. Kaj to pomeni?

NATAŠA: Ne spomnim se. Pa tudi vseeno mi je. *(Tišina.)*

ALEKSANDER: Nekaj ni v redu. *(Poslušaj.)* Nekdo je spodaj. Nekdo je v hiši.

NATAŠA: Mogoče je samo... miš.

ALEKSANDER: Ne igray se z mano!

NATAŠA: To je tvoja igra. Sam si jo hotel.

ALEKSANDER: Povej, kdo je v hiši! (*Tišina.*) Ves čas si proti meni, kaj.

NATAŠA: Nikoli nisem bila proti tebi.

ALEKSANDER: Lažnivka. Ves čas si z njimi. (*Odpre vrata.*) Pridite sem! Takoj.

(*Nataši.*) Lažnivka.

(*Tišina. Čez nekaj časa vstopi Andro.*)

ANDRO: Ste me mogoče klicali, gospod?

ALEKSANDER: Kaj počneš tukaj sredi noči?

ANDRO: Delam, gospod.

ALEKSANDER: Pusti tega gospoda. Kdo ti je dovolil, da se vlačiš po hiši ob tej uri?

ANDRO: Rekli ste, da moramo končati do jutri.

ALEKSANDER: Ti! Se delaš norca iz mene?

ANDRO: Aha. Razumem. Moti vas hrup. Bom delal tiše.

ALEKSANDER: Nič več ne boš delal.

ANDRO: Če hočete. (*Tišina.*) Potem grem. (*Gre proti vratom.*)

ALEKSANDER: Počakaj!

ANDRO: (*Se ustavi.*) Ja?

ALEKSANDER: Sedi sem.

ANDRO: Zakaj?

ALEKSANDER: Rekel sem, da sedi!

ANDRO: Paše mi, da stojim, gospod.

ALEKSANDER: Potem pa stoj! Povej, zakaj se ponoči vlačiš po moji hiši.

ANDRO: Ne vem, zakaj ste jezni. A ste mogoče zgubili cekin na kartah?

ALEKSANDER: Pusti karte. Pusti usrane karte pri miru. (*Nataši.*) Kaj je hotel? Kaj to pomeni? (*Tišina.*)

ANDRO: Grem.

ALEKSANDER: Greš, ja. In to zelo daleč. Konec je. Da vas ne vidim nikoli več. Nobenega od vas. Če se bo kdo še kdaj potikal okrog moje hiše, ga bodo s policijskimi psi gonili okoli. Si razumel, ti?

ANDRO: Kakor hočete. Samo plačajte, kar smo naredili.

ALEKSANDER: Aha, končno! Denar bi rad! Tudi ti bi ga imel, a ne, ti uboga beraška rit! Pa le nisi tako zelo drugačen!

ANDRO: Meni je vseeno. Ampak Pajacu in Brazilcu to ne bo všeč.

ALEKSANDER: Naj izgineta v kakšen umazan strip! S tabo vred. Kaj pa si domišljaš, da si?

ANDRO: Pajac bo hotel svoj cekin. Pajac ne bo nikoli pozabil.

ALEKSANDER: Ne razumem te govornice. Ven!

ANDRO: V redu. Kakor hočete. (*Tišina.*) Lahko noč, gospa. (*Počasi odide.*)

NATAŠA: Zakleni vhodna vrata.

ALEKSANDER: Ti!

NATAŠA: Prišli bodo po svoj denar. Tega ti ne bodo pozabili.

ALEKSANDER: Kaj si imela z njim? Priznaj.

NATAŠA: Zakleni vrata, če si pameten.

ALEKSANDER: Ne... to ne more biti konec. To ne sme biti konec... Zvabili so me ven in jaz sem nasedel. Zvito so to naredili... ampak zdaj sem spet na potezi jaz.

NATAŠA: Isti si kot oni. Nobene razlike ni.

ALEKSANDER: (*Jo udari.*) Ubil te bom. Kako si lahko to naredila? S tem... s tem...

NATAŠA: Hočeš, da si zavežem oči, dragi?

ALEKSANDER: Ubil te bom.

NATAŠA: Nikoli več ne boš naredil tega. Prisegam.

ALEKSANDER: Reci mi, da nisi. Samo to. Samo ne z njim. S komerkoli, samo ne z njim.

NATAŠA: To je tisto. To je edino, kar bi te prizadelo.

ALEKSANDER: Pametna si. Bolj, kot sem mislil... Ne delaj se tako nedolžne, ljubica. Igrala si svojo igro. Ves čas. Za mojim hrbtom.

NATAŠA: Saj samo za to je šlo. Kdo bo koga. Ampak zakaj, mi povej. Zakaj!

ALEKSANDER: Umazanka. Kako sem bil neumen! Ti si vodila celo igro.

NATAŠA: Zdaj razumem... strah te je, kaj?

ALEKSANDER: Ti... ničesar ne razumeš. Nikoli nisi.

NATAŠA: Neznosno te je strah! Obseden si od strahu.

ALEKSANDER: Ves čas si bila proti meni.

NATAŠA: Zato počneš vse to. Zaradi strahu.

ALEKSANDER: Umazanka!

NATAŠA: Ne približuj se mi!

ALEKSANDER: Če je to strah... potem ga je zadosti za oba, draga. Pripravi se, da ga boš delila z mano. Pošteno, kot se za zakonca spodobi. Pol na pol.

NATAŠA: Nikoli več! Prisegam. Konec je.

(Vrata se odprejo. Vstopita Pajac in Brazilec.)

ALEKSANDER: Kaj je to? Kaj hočeta?

PAJAC: Po svoj cekin sva prišla.

ALEKSANDER: Kako si drzneta! Poberita se ven. Takoj!

PAJAC: Plačajte, kar ste dolžni.

ALEKSANDER: Ničesar vam nisem dolžan. Dêla niste opravili do konca.

PAJAC: Sami ste hoteli, naj nehamo.

ALEKSANDER: To je moja pravica.

PAJAC: Plačajte tisto, kar smo naredili.

ALEKSANDER: Ničesar niste naredili.

PAJAC: Sranje. Slišiš to, stari? Hoče nas goljufat.

BRAZILEC: Ni dobro, da nas hoče goljufat.

ALEKSANDER: Ven iz te hiše! Takoj.

PAJAC: Kaj bova naredila, stari?

BRAZILEC: Ne vem, Pajac.

PAJAC: Plačal bo.

ALEKSANDER: Nikoli! *(Tišina.)*

PAJAC: Poglej skozi okno, stari. Kako je zunaj?

BRAZILEC: Mračno, Pajac. Zunaj je noč.

PAJAC: Dobro. *(Tišina.)* In kaj je še zunaj?

BRAZILEC: Andro. Nekje zunaj je Andro.

PAJAC: Dobro. Midva greva zdaj ven. *(Stopi k vratom.)* Vedno bomo tam. Okoli hiše. Čakali vas bomo. Pajac bo vedno kje v bližini. Čakali bomo, da pridete. Na koncu boste plačali. Prosili boste, da lahko plačate. Greva, stari. Ne pozabite: čakamo vas. Tam zunaj. *(Odideta. Tišina. Aleksander steče za njima. Čez nekaj trenutkov se vrne.)*

ALEKSANDER: Zaklenil sem vrata. Nihče ne more noter. Okno... *(Prime omaro in jo prične porivati pred okno.)* Kar naj čakajo zunaj. Bomo videli, kdo bo zdržal dalj časa. Hočete vojno? Prav, imeli boste vojno. Čisto pravo vojno.

NATAŠA: Kaj počneš?

ALEKSANDER: Kar naj se plazijo okoli hiše, umazanci. Notri ne bodo več prišli. Nikoli več.

NATAŠA: Odšli so. Nikogar ni zunaj.

ALEKSANDER: Vem, da so. Ne bodo popustili, poznam jih. Ampak tudi jaz ne bom popustil... Oni so zunaj, jaz sem notri.

NATAŠA: Jaz... grem.

ALEKSANDER: Do konca. Jaz ali oni.

NATAŠA: Odhajam. *(Tišina.)*

ALEKSANDER: Si znorela? Zapri vrata!

NATAŠA: Sam jih zapri... za mano.

ALEKSANDER: Misliš... oditi ven?

NATAŠA: Ja.

ALEKSANDER: Ta trenutek... skozi ta vrata?

NATAŠA: Ja.

ALEKSANDER: Ampak zunaj so oni!

NATAŠA: Zunaj ni nikogar.

ALEKSANDER: Zunaj so in nevarni so. *(Tišina.)* Ah, pozabil sem. Mogoče pa zate nišo nevarni? Razumem. Zgini ven. K njim. Kamor spadaš.

NATAŠA: Ne vem, kam spadam... ničesar ne vem. Mogoče je to dovolj za začetek... ali pa vsaj premalo za konec. Kmalu bo jutro... *(Odide.)*

ALEKSANDER: Nikogar ne potrebujem, slišiš? Nikogar! Barabe. Mislijo, da so pametni. Mislijo, da se jih bojim! Kako je to smešno. Umrl bom od smeha. Kar naj se plazijo okoli. Jaz ne bom šel več ven. In tudi slišal jih ne bom... *(Vključi glasbo.)* Tako. Zdaj vas ne slišim več. Kar plazite se okoli, izmečki, črvi, podgane, umazanci... Srečen sem, da vas ne vidim... Sem notri ne bo prišel več nobeden. Poskrbel bom za to. *(Vlači kose pohištva iz vseh koncev in jih zлага pred vrata in okno.)* Kar pridite, jaz sem pripravljen... *(Se drži za glavo.)* Ne slišim vas! Ne slišim vas! Ne slišim vas!

(Spotakne se in obleži med kosi pohištva. Opera se približuje finalu.)

KONEC